

Undersökning om arbetsförhållanden 2013

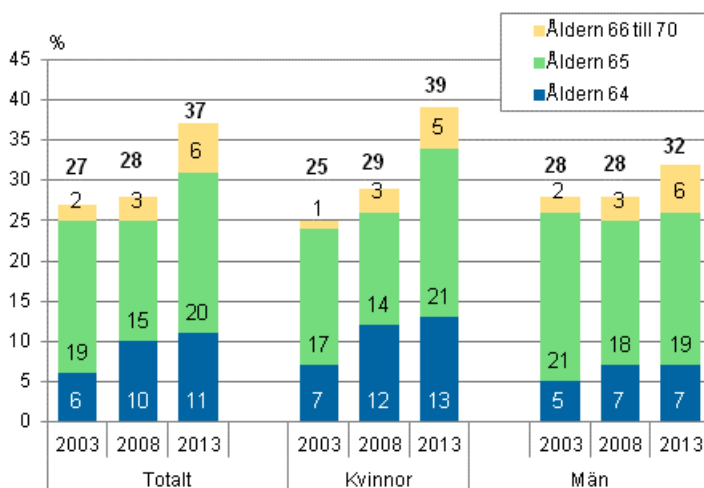
Funderingar kring förlängning av arbetskarriärer, preliminära uppgifter

Löntagarnas bedömningar av den egna pensionsåldern har stigit betydligt

Löntagarnas bedömningar av i vilken ålder de kommer att gå i pension har stigit betydligt på fem år. År 2013 uppskattade nästan två av fem (37 %) löntagare i åldern över 50 år att de kommer att gå i pension i 64 års ålder eller senare, medan motsvarande andel år 2008 var 28 procent. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens preliminära uppgifter i arbetsmiljöundersökningen 2013.

Kvinnor bedömer att de kommer att förlänga sin arbetskarriär längre än till 63 års ålder oftare (39 %) än män (32 %), och bland kvinnor har viljan att förlänga karriären ökat mer än hos män under de senaste fem åren. Särskilt mycket har den andel av över 50-åriga kvinnliga löntagare stigit som uppskattar att de kommer att arbeta tills att de är minst 65 år gamla.

Bedömd pensionsålder 64 år eller mer

Löntagaren i åldern över 50 år, Undersökning om arbetsförhållanden 2003, 2008 och 2013.

Utbildningen och yrkesställningen har ett starkt samband med hur villiga löntagare är att förlänga arbetskarriären till över 63 års ålder. Av de löntagare som avlagt examen på grundnivå bedömde 31 procent att de lämnar arbetslivet i över 63 års ålder, men av dem som avlagt examen på högre nivå var 46 procent av den åsikten. På motsvarande sätt tänker 61 procent av högre tjänstemän i ledningspositioner gå i pension i över 63 års ålder, men bland industriarbetare är andelen 18 procent. Möjligheterna att förlänga arbetskarriären är uppenbarligen sämre bland löntagare i tunga industriarbeten än bland högutbildade eller bland löntagare som i allmänhet hör till högre tjänstemän.

Funderingarna kring förlängning är vanligare inom den offentliga sektorn än inom den privata sektorn. Inom den offentliga sektorn är löntagarnas utbildningsnivå dock högre än inom den privata sektorn, men arbetsgivarens ålderspolitik och anställningens säkerhet inverkar också. Inom statssektorn (exkl. universiteten) är 55 procent villiga att förlänga sin karriär, inom kommunsektorn 48 procent och inom den privata sektorn 29 procent

Superintjänningen inverkar på viljan att förlänga karriären

Fr.o.m. år 2005 har pensionen för över 63-åriga löntagare ökat med en större procent än för löntagare under 63 år. I arbetsmiljöundersökningen har man frågat om denna s.k. superintjänning har ökat löntagarnas vilja att fortsätta arbeta efter att de fyllt 63 år. Frågan ställdes preliminärt redan år 2003, då man ville beräkna framtida inverkan av pensionsreformen år 2005.

År 2013 medgav 43 procent av alla över 50-åriga löntagare att superintjänningen ökar deras vilja att fortsätta i arbetslivet efter att de fyllt 63 år. I detta hänseende finns det ingen skillnad mellan könen. Andelen har stigit med över 10 procentenheter sedan år 2008 och ännu mer jämfört med år 2003, dvs. från 26 till 43 procent. En så här betydande ökning torde kunna förklaras av att superintjänningens betydelse blivit mer allmänt känd på tio år och att viljan att fortsätta i arbetslivet även ökat i allmänhet.

Dock bedömer man inte alltid att det är möjligt att fortsätta arbeta. I arbetsmiljöundersökningen hösten 2013 uppskattade 11 procent av löntagare över 50 år att deras hälsa inte tillåter att fortsätta arbeta efter att de fyllt 63 år även om de själva skulle vilja det. Dessutom bedömde tre procent att deras arbetsgivare inte önskar att de fortsätter, även om de själva skulle vilja det. Inte heller i detta hänseende finns det någon skillnad mellan könen.

Man vill arbeta även under pensionstiden

Det har också blivit vanligare att man vill fortsätta arbeta under pensionstiden. År 2013 sade redan 72 procent av över 50-åriga löntagare att de skulle kunna tänka sig att överväga att arbeta under pensionstiden antingen på heltid, deltid eller tillfälligt, medan motsvarande andel år 2008 var 54 procent. Beredskapen att arbeta under pensionstiden är något vanligare bland män (74 %) än bland kvinnor (70 %). Vanligast är den bland högre tjänstemän (82 %) och ovanligast bland industriarbetare (61 %).

Främjar man fortsatt arbete på arbetsplatserna?

Enligt löntagarna främjar man äldre personers fortsatta arbete något mer nu än för fem eller tio år sedan på arbetsplatserna. Nästan var tredje (30 %) löntagare var år 2013 av den åsikten att man på deras arbetsplatser antingen kraftigt eller i någon mån främjade äldre personers fortsatta arbete. Motsvarande andel var 29 procent år 2008 och 22 procent år 2003. På arbetsplatser där man under senare år ökat antalet anställda upplevde 33 procent av löntagarna att man åtminstone i någon mån understött äldre personers fortsatta arbete. På de arbetsplatser där antalet anställda minskat betydligt är motsvarande andel bara 19 procent.

Arbetsmiljöundersökningen erbjuder ett bra verktyg för undersökning av löntagarnas planer på pensionering. Materialet i arbetsmiljöundersökningen är tillräckligt omfattande, svarsandelen är god, frågorna har bibehållits så likadana som möjligt och undersökningen genomförs med tillförlitliga besöksintervjuer.

Innehåll

Förfrågningar

Hanna Sutela 09 1734 2907

Anna-Maija Lehto 09 1734 3223

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

tyoolotutkimus@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Undersökning om arbetsförhållanden , Statistikcentralen